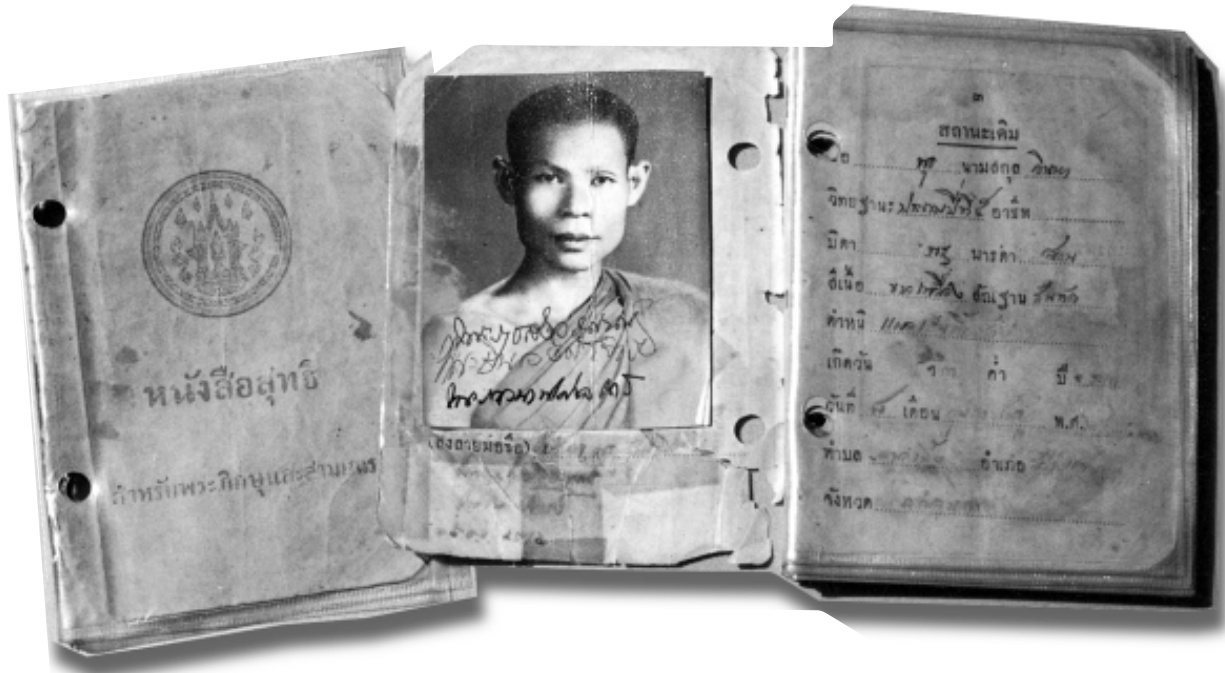

Handwritten signature

พรรษาที่ ๑ - ๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕ - ๒๔๘๖)

จำพรรษาที่

วัดปทุมวนารามราชวรวิหาร อำเภอปทุมวัน กรุงเทพฯ

จดหมายที่พระภิกษุญาณสังวร

หลวงตามหาบัว (เทศน์)

Handwritten mark

หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺม

อุปสรรคในการอุปสมบท

- บวชเณรแล้วไม่มีใครบวชพระให้ •

- รายชื่อ ๑ พระสีหลิทธิโยธา ขอรับเป็นเจ้าภาพอุปสมบทให้ แต่เป็นอันต้องล้มเลิกไปเพราะท่านเจ็บไข้ได้ป่วย
- รายชื่อ ๒ มาขอรับเป็นเจ้าภาพบวชพระให้ พอถึงใกล้ๆ วันจะบวช กลับคำบอกว่าจะไม่พร้อม
- รายชื่อ ๓ มาขอรับเป็นเจ้าภาพแต่มีเหตุต้องล้มเลิกเพราะสวนทุเรียนเกิดถูกน้ำท่วม เลยเป็นเจ้าภาพไม่ได้
- รายชื่อ ๔ ดร.ประจวบ บุณนาค รมต.กระทรวงสาธารณสุข ในสมัยนั้น และภริยา (คุณหญิงประชง บุณนาค) เจาะจงขอบวชเณรพุทธนี้ พระผู้ใหญ่ สั่งเณรรูปอื่นให้ แต่เจ้าภาพไม่ยอม ในที่สุดก็ได้บวชให้เณรพุทธ เป็นพระโดยสมบูรณ์แบบ

อุปสมบทเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ณ พระอุโบสถวัดปฐมวณารามราชวรวิหาร อำเภอปทุมวัน กรุงเทพฯ โดยมีพระปัญญาพิศาลเถร (หนู ฐิตปญฺโญ) เป็นอุปัชฌาย์ มีพระครูปฐมธรรมธาดา (บุญมั่น มนฺตาสโย) ภายหลังดำรงตำแหน่งพระธรรมปาโมกข์ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระปลัดบัว เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ฉายาอมฺร ว่า “จານีโย” และอยู่จำพรรษา ณ ที่วัดปฐมวณารามราชวรวิหาร ศึกษาเล่าเรียนด้านปริยัติธรรมและปรนนิบัติเพื่อเป็นการสนองพระเดชพระคุณพระอาจารย์เรื่อยมาจนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ อุปัตถิขึ้น จึงได้เดินทางอพยพเป็นการหลบภัยตามคำสั่งของรัฐบาลในสมัยนั้น

เป็นพระที่แท้จริง

- ไม่ต้องไปสนใจกับสิ่งที่ไม่ใช่กิจของพระ •

มาบวชเป็นพระ ก็ขอให้ทำหน้าที่ของพระไม่ขออะไรมาก ขอให้ทำวัตรเช้าเย็น สวดมนต์ นั่งสมาธิให้ได้มากที่สุด ให้สม่ำเสมอ อย่าให้ขาดแค่นี้ก็พอแล้ว

ถ้าเราเป็นพระ แล้วละเว้นข้อปฏิบัติอันนี้ อะไร ๆ ก็หมดความหมาย ไม่ต้องไปสนใจกับสิ่งที่ไม่ใช่กิจของพระ เพียงแค่รักษาศีล วินัยสิกขาบท ให้มั่นคงเคร่งครัด อย่าชิงสุกก่อนห่าม และที่สำคัญนั้นก็คือ **จริงใจ อดทน และรับผิชอบ** เราก็จะเป็นพระแบบสมบูรณ์และเต็มภูมิแห่งความเป็นพระ

พระอุปัชฌาย์จิตใจท่านอาจหาญ

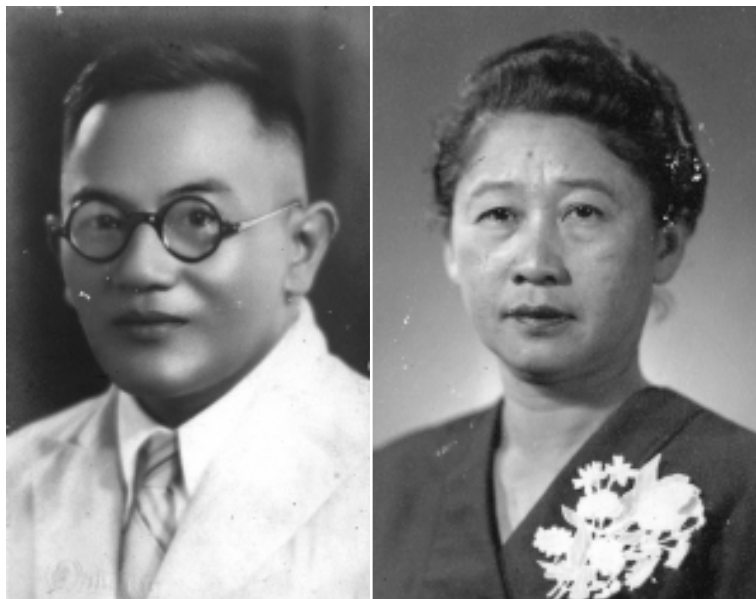
- ถ้าเราตายจริง เราไปเกิดเอาใหม่ดีกว่า •

เมื่อจิตยอมรับรู้สภาพความเป็นจริงก็จะรู้ว่า เกิด แก่ เจ็บ ตายนี้ ใครจะพอใจก็ตาม ไม่พอใจ

ก็ตาม เขาก็จะมีสภาพเป็นไปตามธรรมชาตินั้น เมื่อจิตยอมรับแล้วผู้พิจารณารู้ทันแล้ว จะไม่รู้สึกตื่นตกใจ ในเมื่อเหตุการณ์ทั้งหลายเหล่านั้นเกิดขึ้น ถ้าหากยังมีกิเลสอยู่ ยังไม่หมดกิเลส เพราะอาศัยความดี ที่เรารู้ทันความเกิด แก่ เจ็บ ตาย เราก็จะไม่หวาดหวั่นต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ก็แสดงว่าผู้นั้นมีใจ เป็นพื้นฐานที่มั่นคงด้วยคุณธรรม ถ้าหากมันจะเกิดมีการตายขึ้นมา และยังมีกิเลสอยู่ เพราะเชื่อว่าเราจะ ต้องมาเกิดใหม่อีก เขาจะมีความภูมิใจขึ้นมาว่า ดีเหมือนกัน ตายไปแล้วจะได้ใช้ชาติ ใช้ภพ ให้มันหมด ลีนไป ตายไปแล้วจะได้เกิดดีกว่าเก่า

อย่างเช่นพระอุปัชฌายะของหลวงพ่อบุญอยู่วัดสระปฐม ท่านเจ้าคุณปัญญาพิศาลเถร (หนู) คู่ ของท่านอาจารย์เสาร์ ตอนนั้นเขามาถึงระเบิด ท่านไม่ยอมลงไปสู่ที่หลบภัย ท่านก็นั่งอยู่บนกุฏิของท่าน ตำรวจ ต้องมาอุ้มเอา ท่านก็ถามว่า “จะเอาฉันไปไหน” ตำรวจก็บอกว่า “เอาไปหลบภัย” “ภัยที่ไหน” ตำรวจบอกว่า “เขาจะมาถึงระเบิด” ท่านบอกว่า “มาถึงระเบิด ตายแล้วเกิดใหม่ดีกว่า” ท่านว่าอย่างนั้น

อันนี้คือท่านผู้มีความมั่นใจในคุณความดีที่ท่านได้บำเพ็ญมา เพราะฉะนั้น เราทุกคนที่เราหวั่นกลัว สสารพัด กลัวต่อเหตุการณ์ของโลก กลัวต่อเหตุการณ์ส่วนตัว กลัวต่อภัยของบ้านเมือง ที่เราต้องกลัว อย่างนั้นเพราะเหตุว่าเรายังมีความดีหรือยังไม่เชื่อมั่นว่ามีความดีพอเพียงที่จะช่วยอุดหนุนวิญญาณของเรา ให้ไปสู่สุดดีได้ เพราะฉะนั้นเราจึงกลัว หากเรามีความดีพร้อม ก็ไม่มีอะไรที่น่ากลัว โปนรกก็ไม่น่ากลัว อะไร ๆ ก็ไม่น่ากลัวทั้งนั้น ถ้าเรามั่นใจว่า ถ้าเราตายจริง เราไปเกิดเอาใหม่ดีกว่า เหมือนเจ้าคุณปัญญา พิศาลเถร พระอุปัชฌาย์ของหลวงพ่อบุญท่านว่า มันก็หมดกลัวกันเท่านั้นเอง

ดร.ประจวบ บุณนาค อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๙๐
และคุณหญิงประชง บุณนาค (ปัจจุบันอายุ ๙๒ ปี) โยมบวชหลวงพ่อบุญ

หลวงพ่อบัวขาว

หลวงปู่เสาร์มรณภาพ

- นำเราไปยังอุโบสถเลย เพราะเราจะไปตายที่นั่น •

...เมื่อออกพรรษาทุกปี หลวงปู่เสาร์จะพาออกธุดงค์ลงไปทางใต้นครจำปาศักดิ์ หลี่ผี ปากเซ ผังประเทศลาว แล้วก็ย้อนกลับมาจำพรรษาที่วัดดอนธาตุอีกทุกปี เมื่อถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๓ มีอยู่วันหนึ่งตอนบ่าย หลวงปู่เสาร์นั่งสมาธิอยู่ใต้โคนต้นยางใหญ่ พอดีขณะนั้นมีเหยี่ยวตัวหนึ่งได้บินโฉบไปโฉบมา โฉบเอารังผึ้งซึ่งอยู่บนต้นไม้ที่หลวงปู่เสาร์นั่งอยู่ รวงผึ้งนั้นได้ขาดตกลงมาใกล้ ๆ กับที่หลวงปู่เสาร์นั่งอยู่ ผึ้งได้รุมกัดต่อยหลวงปู่หลายตัว จนท่านถึงกับต้องเข้าไปในมุ้งกลด พวกมันจึงพากันบินหนีไป

ตั้งแต่นั้นมา หลวงปู่เสาร์ก็อาพาธมาโดยตลอด พอออกพรรษาแล้ว หลวงปู่ได้ไปวิเวกทางด้านปากเซ หลี่ผี จำปาศักดิ์ แต่ไปคราวนี้หลวงปู่เสาร์ป่วยหนัก ท่านจึงสั่งให้หลวงปู่บัวพาและคณะศิษย์นำท่านกลับมาที่วัดอามาศย์ นครจำปาศักดิ์ ประเทศลาว โดยมาทางเรือ ตั้งแต่เช้าจนถึงค่ำ ท่านนอนบนแคร่ในเรือประทุน หลวงปู่เสาร์หลับตานิ่งมาตลอด เพราะตอนนั้นท่านกำลังอาพาธหนัก อันเกิดจากผึ้งที่ได้ต่อยท่านตอนที่จำพรรษาที่วัดดอนธาตุ เมื่อถึงนครจำปาศักดิ์แล้ว ท่านลืมตาขึ้นพูดว่า “ถึงแล้วไซ้ไหมให้นำเราไปยังอุโบสถเลย เพราะเราจะไปตายที่นั่น”

หลวงปู่บัวพาจึงได้นำหลวงปู่เสาร์เข้าไปในอุโบสถ แล้วหลวงปู่เสาร์สั่งให้เอาผ้าสังฆาฏิมาใส่ แล้วเตรียมตัวเข้านั่งสมาธิ ท่านกราบพระ ๓ ครั้ง พอกราบครั้งที่ ๓ ท่านนิ่งงันโดยไม่ขยับเขยื้อน นานเท่า นานจนผิดสังเกต หลวงปู่บัวพาและหลวงปู่เจี๊ยะ จนโท ซึ่งนั่งอยู่ข้าง ๆ เอามือมาแตะที่จมูกท่าน ปรากฏว่าท่านหมดลมหายใจแล้ว ไม่ทราบว่หลวงปู่เสาร์ท่านมรณภาพไปเวลาใด แต่พอสันนิษฐานได้ว่า ท่านมรณภาพในอิริยาบถนั่งกราบ ท่านจึงพูดขึ้นกับหมู่คณะ (ซึ่งตอนนั้นมีพระเถระผู้ใหญ่และพระเถรฆานั่งดูอาการป่วยของหลวงปู่เสาร์) ว่า “หลวงปู่ได้มรณภาพแล้ว”

ข่าวการมรณภาพ ก็แพร่กระจายไปเรื่อย ๆ จนทางบ้านเมือง ญาติโยม พระเถระ ชาวนครจำปาศักดิ์ ขอทำบุญอยู่ ๓ วัน เพื่อบูชาคุณขององค์หลวงปู่ พอวันที่ ๔ บรรดาพระเถระ ญาติโยมชาวอุบลฯ จึงได้มาอัญเชิญศพขององค์หลวงปู่ไปวัดบูรพาราม จังหวัดอุบลฯ ซึ่งเป็นวัดที่หลวงปู่เสาร์เคยอยู่มาก่อน ปีที่หลวงปู่เสาร์มรณภาพคือปี พ.ศ. ๒๔๘๔ (วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๔ อายุ ๘๒ ปี ๓ เดือน ๑ วัน)

ออกพรรษาแล้ว ปี พ.ศ. ๒๔๘๖ จึงได้จัดพิธีถวายเพลิงศพของหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล ในงานนี้ หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต ได้มาเป็นประธาน แต่ผู้ดำเนินงานคือพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม ในวันถวายเพลิงศพนอกจากศพของหลวงปู่เสาร์แล้ว ยังมีพระเถระผู้ใหญ่อีก ๓ รูป ที่มีการมาปนกิจในวันเดียวกัน คือ ๑. ท่านเจ้าคุณพระศาสนดิลก (เสน ชิตเสน) ๒. พระมหาวัชร ฐฎปาโล ๓. พระครูวิโรจน์รัตโนบล (บุญรอด นนฺตโร) รวมเป็น ๔ กับองค์หลวงปู่เสาร์ วันเช่นนี้จึงเป็นวันที่มีการสูญเสียอย่างยิ่งใหญ่ของชาวจังหวัดอุบลราชธานี

(คัดจากหนังสือประวัติหลวงปู่บัวพา ปณณภาโส)